الله می فرماید: هرگاه بنده ام نیت انجام کار بدی نمود تا زمانی که مرتکب آن نشده است، برایش ننویسید. و اگر مرتکب آن شد، فقط یک بدی برایش بنویسید. و اگر آن را بخاطر من ترک کرد، برایش یک نیکی ثبت کنید.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «يَقُولُ اللَّهُ: إِذَا أَرَادَ عَبْدِي أَنْ يَعْمَلَ سَيِّئَةً، فَلا تَكْتُبُوهَا عَلَيْهِ حَتَّى يَعْمَلَهَا، فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا بِمِثْلِهَا، وَإِنْ تَرَكَهَا مِنْ أَجْلِي فَاكْتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً، وَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَعْمَلَ حَسَنَةً فَلَمْ يَعْمَلْهَا، فَاكْتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً، فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِ مِائَةِ ضِعْفٍ»: «الله می فرماید: هرگاه بنده ام نیت انجام کار بدی نمود تا زمانی که مرتکب آن نشده است، برایش ننویسید. و اگر مرتکب آن شد، فقط یک بدی برایش بنویسید. و اگر آن را بخاطر من ترک کرد، برایش یک نیکی ثبت کنید. و اگر قصد انجام عمل نیکی کرد ولی آن را انجام نداد، برایش یک نیکی بنویسید. و اگر آن را انجام داد، ده تا هفت صد برابر نیکی برایش بنویسد».

[صحیح است] [متفق علیه]

در اینجا الله متعال ملائکه موکلی را که مسؤول حفظ و نوشتن اعمال بندگان هستند، مخاطب قرار می دهد. و این حدیث بر فضل و لطف الله متعال بر انسان دلالت دارد. چنانکه می فرماید: "هرگاه بنده ام نیت انجام کار بدی نمود تا زمانی که مرتکب آن نشده، برایش ننویسید" منظور از عمل، اعمال قلب و نیز اعضا و جوارح است چنانکه از روایت مذکور پیداست؛ زیرا در نصوص دینی آمده که انسان بابت اعمال قلوب نیز مؤاخذه شده و پاداش می گیرد؛ الله متعال می فرماید: «وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ» [الحج: 25] «و هرکس در آنجا با ستمکاری [و گناه] انحراف بخواهد، از عذابی دردناک به او می چشانیم». و در حدیث صحیح آمده که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إِذَا الْتَقَى الْمُسْلِمَانِ بِسَيْفَيْهِمَا فَالْقَاتِلُ وَالْمَقْتُولُ فِي النَّارِ»: «هرگاه دو فرد مسلمان (بقصد کشتن یکدیگر) با شمشیر در برابر هم قرار گیرند، قاتل و مقتول هر دو به دوزخ خواهند رفت». صحابه گفتند: یا رسول الله، دلیل دوزخی بودن قاتل معلوم است؛ اما مقتول چرا به دوزخ خواهد رفت؟ فرمود: «إِنَّهُ كَانَ حَرِيصًا عَلَى قَتْلِ أخيه»: «او نیز بر کشتن برادر مسلمانش حریص و مشتاق بود». این نصوص می توانند عمومیت این کلام الهی را تخصیص بزنند که می فرماید: «هرگاه بنده ام نیت کرد که کار بدی انجام دهد تا زمانی که مرتکب آن نشده، برایش ننویسید». و این مخالف کلامش در رابطه با گناه نیست، آنجا که می فرماید: «برایش ننویسید»؛ زیرا تصمیم و عزم قلب، عمل است. در ادامه می فرماید: "و اگر مرتکب آن شد، فقط یک بدی برایش بنویسید" یعنی تنها یک بدی برایش بنویسید. الله متعال می فرماید: «مَن جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَن جَاء بِالسَّيِّئَةِ فَلاَ يُجْزَى إِلاَّ مِثْلَهَا وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ» [انعام: 160] «[در آن روز،] هر [مؤمنی] که کار نیکی بیاورد، ده برابر آن [پاداش] خواهد داشت و هرکس کار بدی بیاورد، جز مانند آن کیفر نخواهد دید؛ و به آنان ستم نخواهد شد». و می فرماید: «مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُوْلَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ» [غافر: 40] «هرکس کار بدی مرتکب شود، به تناسبِ آن کیفر خواهد دید؛ و مردان و زنان مؤمن و نیکوکار، به بهشت وارد می شوند و در آنجا از نعمتِ بی شمار برخوردار خواهند شد». "و اگر آن را بخاطر من ترک کرد، برایش یک نیکی ثبت کنید"؛ در اینجا ثبت اجر را منوط به ترک آن به خاطر الله آورده است، یعنی بخاطر ترس و شرم و حیا از الله متعال؛ اما اگر بخاطر ترس از مخلوقات یا ناتوانی یا دلیل دیگری آن را ترک کند، نه تنها برایش نیکی ای نوشته نمی شود، بلکه چه بسا بدی برای او منظور گردد. "و اگر قصد انجام عمل نیکی کرد ولی آن را انجام نداد، برایش یک نیکی بنویسید" تا پایان. این فضل الله کریم و منان بر بندگانش می باشد. پس او را شکر و ثنا می گوییم. براستی

کرم و بخششی بزرگتر از این هست؟ اینکه بخاطر داشتن نیت و قصد انجام کار نیک، یک نیکی کامل ثبت شود و بابت انجام یک نیکی ده تا هفتصد نیکی ثبت گردد. در این حدیث رسول الله صلی الله علیه وسلم، این سخن را به الله متعال نسبت می دهد که: «الله می فرماید: هرگاه بنده ام اراده کند» و الله متعال را با آن توصیف می کند؛ و این سخن بخشی از شریعت الهی است که شامل وعده ی او به بندگانش و فضل و بخشش او بر آنها می باشد؛ و کلامی غیر قرآن است و مخلوق نیست چراکه کلام الله متعال چیزی جز خلق او می باشد.

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/8314